

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0008/2010

2.2.2010

RAPORT

Ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses tagasipööratud maksustamismehhanismi mittekohustusliku ja ajutise kohaldamisega teatavate pettuse ohvriks langeda võivate kaupade ja teenuste tarnete suhtes
(KOM(2009)0511 – C7-0210/2009 – 2009/0139(CNS))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: David Casa

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud hääle enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete hääleteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete hääleteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete hääleteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud hääle enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Märgitud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst **paksus kaldkirjas**. Kui Euroopa Parlament soovib muutmisakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	13
MENETLUS	18

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses tagasipööratud maksustamismehhanismi mittekohustusliku ja ajutise kohaldamisega teatavate pettuse ohvriks langeda võivate kaupade ja teenuste tarnete suhtes
(KOM(2009)0511 – C7-0210/2009 – 2009/0139(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2009)0511);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 93, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0210/2009);
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule pealkirjaga „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele” (KOM(2009)0665);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 113;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55;
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A7-0008/2010),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Eelnevalt kindlaks määratud loetelu, mille hulgast liikmesriigid võivad valida, peaks piirduma nende kaupade ja teenuste tarnetega, mis võivad hiljutiste kogemuste põhjal eriti kergesti pettuste ohvriks langeda. Tagamaks, et sellise mehhanismi kehtestamist oleks võimalik tõhusalt hinnata ning selle mõju hoolikalt jälgida, peaks liikmesriikide valik olema piiratud.

Muudatusettepanek

(4) Eelnevalt kindlaks määratud loetelu, mille hulgast liikmesriigid võivad valida, peaks piirduma nende kaupade ja teenuste tarnetega, mis võivad hiljutiste kogemuste põhjal eriti kergesti pettuste ohvriks langeda. Tagamaks, et sellise mehhanismi kehtestamist oleks võimalik tõhusalt hinnata ning selle mõju hoolikalt jälgida, peaks liikmesriikide valik olema piiratud ***kõnealuses eelnevalt kindlaks määratud loetelus sisalduvate kaupade ja teenustega.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 a) Kui liikmesriigid valivad, milliste kaupade ja teenuste suhtes mehhanismi kohaldada, peaksid nad valima kaubeldavad kasvuhoonegaaside saastekvoodid ja kuni kaks VI A lisa A osas loetletud kategooriat.

Selgitus

Kui liikmesriigid otsustavad kohaldada tagasipööratud maksustamissüsteemi, peavad nad sellesse kaasama kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise, kuna 2013. aastast alates pannakse suurem osa saastekvoote enampakkumisele. Kaubeldavate saastekvootide suuremast hulgast tulenevalt on pettuse korral tekkida võiv kahju palju suurem. Maksimaalselt kaks kategooriat on põhjendatud ülemmäär, kuna ei ole kindel, mil määral tagasipööratud maksustamissüsteem mõjutab muid kaubanduse valdkondi või põhjustab pettuste ülekandumist teistesse liikmesriikidesse.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Et mehhanismi kohaldamise mõju pettustele läbipaistvalt hinnata, peaksid liikmesriikide hindamisaruanded põhinema **liikmesriikide koostatud** eelnevalt kindlaks määratud kriteeriumidel. Igas sellises hinnangus tuleks selgelt hinnata pettuste taset enne ja pärast mehhanismi kohaldamist ning kõiki muudatusi pettuste suundumustes, sh nende ülekandumist teiste kaupade ja teenuste tarnetele, jaetasandi tarnetele ja teistesse liikmesriikidesse tehtud tarnetele.

Muudatusettepanek

(7) Et mehhanismi kohaldamise mõju pettustele läbipaistvalt hinnata, peaksid liikmesriikide hindamisaruanded põhinema eelnevalt kindlaks määratud kriteeriumidel. **Ühtse kohaldamise tagamiseks peaksid komisjonil olema volitused võtta liikmesriikide ettepanekute alusel ja käibemaksukomitee nõuandeid arvestades vastu meetmeid niisuguste hindamiskriteeriumide määratlemiseks, mida liikmesriigid kasutavad selleks, et hinnata tagasipööratud maksustamismehhanismi kohaldamise mõju pettustele. Komisjon peaks need kriteeriumid kehtestama 30. juuniks 2010.** Igas sellises hinnangus tuleks selgelt hinnata pettuste taset enne ja pärast mehhanismi kohaldamist ning kõiki muudatusi pettuste suundumustes, sh nende ülekandumist teiste kaupade ja teenuste tarnetele, jaetasandi tarnetele ja teistesse liikmesriikidesse tehtud tarnetele.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Aruandes tuleks hinnata ka nõuete täitmiseks vajalikke maksukohustuslaste kulutusi ja liikmesriikide rakenduskulusid, sh kontrolli- ja auditimeetmetest tulenevad kulud.

Muudatusettepanek

(8) Aruandes tuleks hinnata ka nõuete täitmiseks vajalikke maksukohustuslaste kulutusi ja liikmesriikide rakenduskulusid, sh kontrolli- ja auditimeetmetest tulenevad kulud **ning võimalikud muutused käibemaksutuludes tulenevalt mehhanismi rakendamisest VI A lisas loetletud kaupade ja teenuste suhtes, mille vastav liikmesriik on välja valinud ja mille suhtes mehhanismi rakendab.**

Selgitus

Proportsionaalsuse huvides ei peaks aruanne hindama mitte ainult lisakulude ulatust, vaid ka seda, kas rakendamisest tulenevad oodatavad käibemaksutulud on piisavad võrreldes asjassepuutuvate kuludega.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) Komisjon esitab 1. juuliks 2014 liikmesriikide hindamisaruannete alusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande koos asjakohaste ettepanekutega, milles antakse hinnang mehhanismi kohaldamiseks võetava meetme üldise mõjususe ja tõhususe ning meetme kulude-tulude suhte kohta, et uuesti hinnata, kas meetme rakendusala laiendamine või suurendamine on asjakohane.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 1 – esimene lõik

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võivad kuni 31. detsembrini 2014, ja vähemalt kaheaastaseks ajavahemikuks kehtestada ja kohaldada mehhanismi, mille puhul VI A lisas loetletud kaupade ja teenuste pealt tasuda tuleva käibemaksu maksab **isik**, kellele need kaubad ja teenused tarnitakse.

1. Liikmesriigid võivad kuni 31. detsembrini 2014, ja vähemalt kaheaastaseks ajavahemikuks kehtestada ja kohaldada mehhanismi, mille puhul VI A lisas loetletud kaupade ja teenuste pealt tasuda tuleva käibemaksu maksab **maksukohustuslane**, kellele need kaubad ja teenused tarnitakse.

Selgitus

Maksu maksev isik ei ole kunagi lõpptarbija, vaid pigem kaubandusahela viimane äritegevusega tegelev ettevõtja.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 1 – teine lõik

Komisjoni ettepanek

Kui liikmesriigid valivad, milliste kaupade ja teenuste suhtes mehhanismi kohaldada, **peavad nad piirduma kolme VI A lisa loetletud kategooriaga, millest maksimaalselt kaks võivad olla kaubad.**

Muudatusettepanek

Kui liikmesriigid valivad, milliste kaupade ja teenuste suhtes mehhanismi kohaldada, **valivad nad kasvuhoonegaaside kaubeldavate saastekvootidega kauplemise ja kuni kaks VI A lisa A osas loetletud kaubakategooriat.**

Selgitus

Kui liikmesriigid otsustavad kohaldada tagasipööratud maksustamissüsteemi, peavad nad sellesse kaasama kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise, kuna 2013. aastast alates pannakse suurem osa saastekvootide enampakkumisele. Kaubeldavate saastekvootide suuremast hulgast tulenevalt on pettuse korral tekkida võiv kahju palju suurem. Maksimaalselt kaks kategooriat on põhjendatud ülemmäär, kuna ei ole kindel, mil määral tagasipööratud maksustamissüsteem mõjutab muid kaubanduse valdkondi või põhjustab pettuste ülekandumist teistesse liikmesriikidesse.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) kehtestama asjakohase ja tõhusa aruandekohustuse kõigi maksukohustuslaste jaoks, kes tarnivad kaupu või teenuseid, mille suhtes mehhanismi kohaldatakse, et tagada iga tehingu korral kõnealuse maksukohustuslase ja selle maksukohustuslase tuvastamine, kellele

Muudatusettepanek

b) kehtestama asjakohase ja tõhusa aruandekohustuse kõigi maksukohustuslaste jaoks, kes tarnivad kaupu või teenuseid, mille suhtes mehhanismi kohaldatakse, et tagada **korrapäraselt** iga tehingu korral **või kõikide tehingute osas ühiselt** kõnealuse maksukohustuslase ja selle

tarneid tehakse, ning tarnitud kaupade ja teenuste liigi, maksustamisperioodi ja väärtuse tuvastamine;

maksukohustuslase tuvastamine, kellele tarneid tehakse, ning tarnitud kaupade ja teenuste liigi, maksustamisperioodi ja väärtuse tuvastamine;

Selgitus

Pettuse toimepaneku võimalikkuse vähendamiseks peab aruandmine toimuma mõistlike ajavahemike jooksul, et võimaldada ametivõimudel jälgida kaupade ja teenuste liikumist. Tarnijatel peaks olema lubatud anda aru kõikidest tehingutest ühiselt, et muuta ettevõtja koormus võimalikult väikseks.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) panema igale maksukohustuslasele, kes saab kaupu või teenuseid, mille suhtes mehhanismi kohaldatakse, tehingupõhise või üleüldise aruandekohustuse, et teha ristkontrolli, võrreldes neid andmeid tarnija esitatud teabega;

Muudatusettepanek

c) panema igale maksukohustuslasele, kes saab kaupu või teenuseid, mille suhtes mehhanismi kohaldatakse, **korrapärase** tehingupõhise või üleüldise aruandekohustuse, et teha ristkontrolli, võrreldes neid andmeid tarnija esitatud teabega;

Selgitus

Pettuse toimepaneku võimalikkuse vähendamiseks peab aruandmine toimuma mõistlike ajavahemike jooksul, et võimaldada ametivõimudel jälgida kaupade ja teenuste liikumist.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) kehtestama asjakohased ja tõhusad kontrollimeetmed, et jälgida ja vähendada olemasolevaid pettusevorme ning ennetada

Muudatusettepanek

d) kehtestama asjakohased ja tõhusad kontrollimeetmed, **mida täiendaksid juba olemasolevad etteteatamata**

pettuste ohtu teiste kaupade ja teenuste puhul, jaemüügi tasandil või teistes liikmesriikides.

inspekteerimised, et jälgida ja vähendada olemasolevaid pettusevorme ning ennetada pettuste ohtu teiste kaupade ja teenuste puhul, jaemüügi tasandil või teistes liikmesriikides.

Selgitus

Etteteatamata inspekteerimisi tuleb käsitleda kui üllatusmomenti lisapettuste paljastamisel.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Liikmesriik, kes otsustab võtta kasutusele lõikes 1 sätestatud mehhanismi, võib panna igale maksukohustuslasele, kes saab kaupu või teenuseid, mille suhtes mehhanismi kohaldatakse, konkreetse andmepõhise aruandekohustuse, et selgitada välja, kas neid kaupu ja teenuseid kasutatakse tavalistel ärieesmärkidel või muudel eesmärkidel.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Komisjon määratleb lõike 3 punktis b osutatud hindamiskriteeriumid liikmesriikide ettepanekute alusel pärast käibemaksukomiteega konsulteerimist.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 4 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***f a) võimalikud muutused
käibemaksutuludes tulenevalt
mehhanismi rakendamisest VI A lisas
loetletud kaupade ja teenuste suhtes, mille
vastav liikmesriik on välja valinud ja mille
suhtes mehhanismi rakendab.***

Selgitus

Proportsionaalsuse huvides ei peaks aruanne hindama mitte ainult lisakulude ulatust, vaid ka seda, kas rakendamisest tulenevad oodatavad käibemaksutulud on piisavad võrreldes asjassepuutuvate kuludega. Seetõttu peavad liikmesriigid esitama vastavad andmed võimalike muutuste kohta käibemaksutuludes mehhanismi rakendamise ajal.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 199a – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***4 a. Komisjon esitab 1. juuliks 2014 lõikes
4 osutatud liikmesriikide aruannete alusel
Euroopa Parlamendile ja nõukogule
aruande koos asjakohaste ettepanekutega,
milles antakse hinnang mehhanismi
kohaldamiseks võetava meetme üldise
mõjususe ja tõhususe ning meetme
kulude-tulude suhte kohta, et uuesti
hinnata, kas meetme rakendusala
laiendamine või suurendamine on
asjakohane.***

SELETUSKIRI

1. Taust

Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (käibemaksudirektiivi) muutva direktiivi ettepaneku eesmärk on lubada teatud tingimustel ja viisil ajutiselt kohaldada tagasipööratud maksustamismehhanismi, et võidelda teatud liiki käibemaksupettustega, näiteks vaheltvõtvate ettevõtjatega seotud pettus või karussellpettus.

Mõte käivitada katseprojekt, mille raames lubatakse liikmesriikidel võtta kasutusele tagasipööratud maksustamismehhanism, tekkis nõukogus 2007. aastal. Komisjon korraldas asjakohase analüüsi 2008. aastal. Nõukogu aga selles osas järelduste tegemiseni ei jõudnud. Oma 2. septembri 2008. aasta resolutsioonis maksupettuste vastase võitluse tõhustamise kooskõlastatud strateegia kohta (2008/2033(INI)) käsitles Euroopa Parlament pöördmaksustamise süsteemi ka kui alternatiivi käibemaksupettuse vastases võitluses, olles kõnealuse küsimuse suhtes siiski ettevaatlik.

Praegu on lubatud ühel liikmesriigil kohaldada tagasipööratud maksustamismehhanismi kuni 30. aprillini 2011. aastal teatavate kaupade suhtes, näiteks mobiiltelefonid ja integraallülituse seadmed. Uue ettepanekuga avatakse see võimalus kõikidele liikmesriikidele ning seda samuti teatava arvu sektorite jaoks ja ajutiselt.

2. Vaheltvõtvate ettevõtjatega seotud pettus ja karussellpettus

Käibemaksupettus on liikmesriikide tulude ja siseturu tõrgeteta toimimise seisukohast oluline probleem. Kõnealuse pettuse üks levinud ja eriti raske vorm on vaheltvõtvate ettevõtjatega seotud käibemaksupettus ning selle kõige tõsisem vorm on nn karussellpettus.

Karussellpettusi pannakse tavapäraselt toime kergekaaluliste ja suure lisandväärtusega kaupadega. Komisjoni andmetel on aga viimasel ajal avastatud mitmes liikmesriigis ka mitmeid niisuguse pettuse kahtluse juhtumeid, mis on seotud kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemisega.

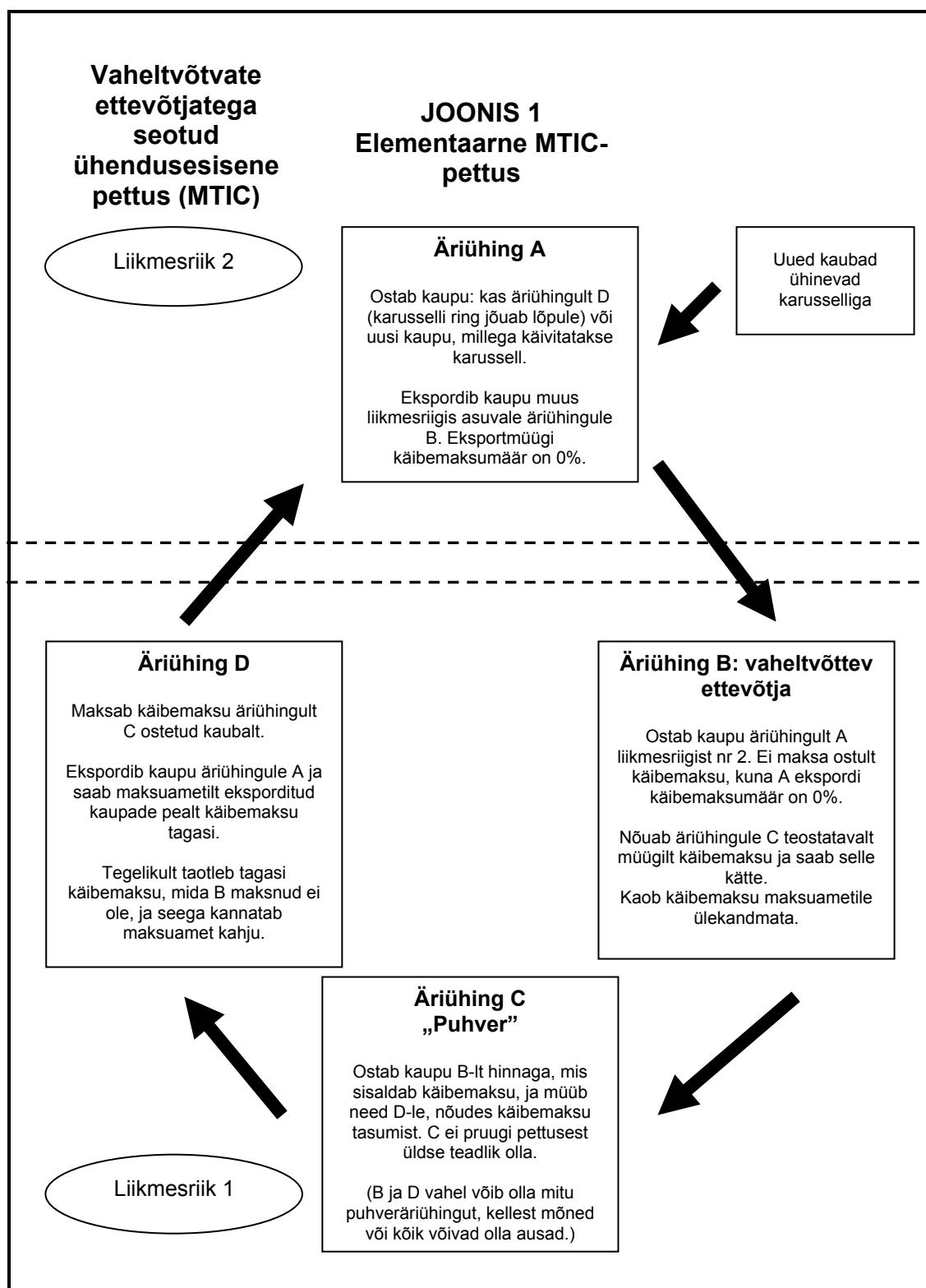
Tavapärasel käibemaksusüsteemis nõuab tarnija riigisiseste ettevõtjatevaheliste (B2B) müügitehingute korral käibemaksu tasumist oma kliendilt ja maksab seejärel kõnealuse käibemaksu riigikassasse. Klient võib kõnealusel juhul taotleda riigikassalt kõnealuse käibemaksu (sisendkäibemaksu) tagastamist. Tegelikult jääb käibemaksu tasumine lõpptarbija kanda, sest mittemaksukohustuslasena ei saa ta taotleda riigikassalt sisendkäibemaksu tagastamist. Ühendusesisese ettevõtjatevahelise kaubanduse korral ja kooskõlas kehtiva ülemineku-käibemaksusüsteemiga siiski tarnija käibemaksu tasumist ei nõua ja seega ringlevad kaubad ühest liikmesriigist teise käibemaksuvabalt.

Vaheltvõtvate ettevõtjatega seotud pettus leiab aset siis, kui tarnija nõuab ühendusesisese müügitehingu korral oma kliendilt käibemaksu tasumist ja saab selle ka kätte ning „kaob” pärast seda riigikassale käibemaksu maksmata. Kui samad kaubad ringlevad mitmete tehingute raames mitmeid kordi liikmesriikide vahel nn vaheltvõtva ettevõtja osalusel, kes

nõuab iga kord käibemaksu tasumist, kuid kõnealust käibemaksu riigikassale ära ei maksa, võib riigikassa kaotada sama kauba eest arvestatud maksusumma mitmel korral. Seetõttu nimetatakse seda tüüpi pettust karussellpettuseks.

Pettuse mehhanismi võib lihtsustatud mudeli kujul kirjeldada järgmiselt: äriühing B ostab kaupu äriühingult A, mis on asutatud liikmesriigis, mis ei ole sama liikmesriik, kus on asutatud äriühing B. Kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega ei maksa äriühing B oma tarnijale (äriühing A) käibemaksu. Järgnevalt teeb äriühing B omamaise tarne oma kliendile (äriühing D) ja nõuab selle eest käibemaksu tasumist. Äriühing B ei maksa aga käibemaksu riigikassale ja kaob (vaheltvõttev ettevõtja). Klient (äriühing D) taotleb äriühingule B makstud käibemaksu tagastamist. Järelikult kannatab rahalist kahju riigikassa, kes peab tagastama kliendile (äriühing D) käibemaksu summa, mis tarnijalt (äriühing B) riigikassale laekunud ei ole. Järgnevalt võib äriühing C deklareerida ühendusesisese maksuvaba tarne äriühingule A ja äriühing A võib omakorda teha ühendusesisese maksuvaba tarne äriühingule B ning pettuseskeem algab uuesti (nn karussellpettus).

Järgmisel joonisel on esitatud karussellpettuse põhimõte:

Vaheltvõtivate ettevõtjatega seotud pettuse ja karussellpettuse ulatuse kohta käibemaksupettuse suhtes üldiselt on olemas konkreetsed arvnäitajad. Ühendkuningriigi

hinnangu kohaselt tuleneb 16–24 protsenti käibemaksupettuse kogusummast vaheltvõtivate ettevõtjatega seotud pettusest ja karussellpettusest.

Oluline on vaadelda neid arvnäitajaid käibemaksu alalaekumise üldisemal taustal. Komisjon avaldas hiljuti uurimuse, mille kohaselt oli käibemaksu alalaekumine aastatel 2000–2006 vahemikus 90–113 miljardit eurot. 2006. aastal moodustas see 12% teoreetilisest käibemaksukohustusest, kuid riikide vahel on suured erinevused.

3. Karussellpettusest tulenevad konkreetsed ohud Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemis

Heitkogustega kauplemise süsteemis üksnes elektrooniliselt toimuvat saastekvootide ülekandmist maksekohustuslaste vahel käsitletakse teenuse osutamisenä ja see on põhimõtteliselt maksustatav teenuse saaja asukohas. Kauplejad ostavad süsinikukvoote muudelt liikmesriikidelt käibemaksuvabalt ja müüvad need seejärel oma liikmesriigis ettevõtjatele hinnaga, mis sisaldab käibemaksu. Vaheltvõtjad ettevõtjad ei tasu käibemaksu riigikassale. Kõnealune olukord ja järgmine ajakava, millest nähtub, et suurem osa ülekandmistest toimub alates 2013. aastast, võib seada kahtluse alla heitkogustega kauplemise süsteemi nõuetekohase toimimise. Seetõttu teeb komisjon ettepaneku võtta kiiresti meetmeid, lisades saastekvoodid niisuguste tarnete loetellu, mille suhtes võidakse kohaldada (omamaist) tagasipööratud maksustamissüsteemi.

Praegu ja kuni 2012. aastani eraldavad riikide valitsused heitkogustega kauplemise süsteemis umbes 90–95% saastekvootidest peamistele saastajatele. 5–10% saastekvootidest pannakse Kyoto kauplemise süsteemi raames enampakkumisele. Alates 2013. aastast pannakse suurem osa saastekvootide enampakkumisele. Heitkogustega kauplemise süsteemis võivad käitajad oma saastekvoodid ümber jaotada või nendega kaubelda mitmel erineval viisil, näiteks

- eraviisiliselt, liigutades saastekvootide käitajate vahel äriühingusiseselt ja üle riigipiiride;
- börsiväliselt, kasutades vahendajat, et viia eraviisiliselt kokku ostjad ja müüjad;
- kaubeldes mõnel Euroopa kliimabörsi hetketurul.

Seetõttu tuleb pettuse ohule reageerida kiiresti enne, kui CO₂-turg on täiel määral välja kujunenud.

4. Komisjoni ettepanek

Ettepanek võimaldab liikmesriikidel kuni 31. detsembrini 2014, ja vähemalt kaheaastaseks ajavahemikuks kehtestada ja kohaldada tagasipööratud maksustamissüsteemi määratletud kaubakategooriate ja kasvuhoonegaaside saastekvootide tarnete suhtes. Tagasipööratud maksustamissüsteem võimaldab käibemaksukohustuslasena registreeritud äriühingul, kes müüb kaupu muule käibemaksukohustuslasena registreeritud äriühingule, käibemaksu mitte nõuda. Maksu kogub vaid äriühing, kes müüb toodet lõpptarbijale või äriühingule, kes ei ole käibemaksukohustuslasena registreeritud. Kogu toote eest tasumisele kuuluv maks on koondunud viimasele ettevõtjale. Kuna klient käibemaksu ei maksa, ei saa ta taotleda selle tagastamist ja seega ei ole karussellpettus enam võimalik.

Ettepanekus piirdatakse kolme kaupade ja teenuste kategooriaga, mille suhtes võib kõnealust mehhanismi kohaldada, ja maksimaalselt kaks neist võivad olla kaupade kategooriad. Enne tagasipööratud maksustamissüsteemi kohaldamist peavad liikmesriigid kehtestama ja rakendama meetmed, sealhulgas kõigi maksukohustuslaste aruandekohustused, et tagada tagasipööratud maksustamissüsteemi järelevalve, et jälgida ja vältida pettusi ja et võimaldada kõnealuse süsteemi kohaldamise tulemuste nõuetekohast hindamist. Liikmesriigid peavad teavitama komisjoni kõnealustest meetmetest ja andma talle aru süsteemi üldisest tõhususest ja efektiivsusest.

5. Raportööri hinnang

Raportöör toetab komisjoni ettepanekut. Raportöör on siiski seisukohal, et ettepaneku teatavaid aspekte tuleks muuta järgmiselt:

- tuleks muuta selgemaks, et mittekohustuslikku tagasipööratud maksustamismehhanismi kohaldatakse üksnes ettevõtjatevahelisele suhtele, kuhu on kaasatud maksukohustuslased.
- Kaupade ja teenuste osas, mille suhtes kõnealust mehhanismi kohaldatakse, ja kui liikmesriik otsustab seda võimalust kasutada, peaks tagasipööratud maksustamine olema kohustuslik kasvuhoonegaaside saastekvootide puhul, kuna liikmesriikidevaheline kiire ja kooskõlastatud tegevus on selles valdkonnas olulise tähtsusega.
- Maksukohustuslaste aruandekohustuste osas ja selleks, et muuta ettevõtjate halduskoormus võimalikult väikseks, peaks liikmesriikidel olema võimalik valida, kas nõuda aruandlust tehingupõhiselt või kõikide tehingute osas ühiselt. Lisaks teeb raportöör komisjoni kogutud teabe võrreldavuse ja töötlemise huvides ettepaneku, et liikmesriigid peaksid konsulteerima käibemaksukomiteega niisuguste hindamiskriteeriumide määratlemisel, mida kasutatakse selleks, et hinnata süsteemi efektiivsust ja selle võimalikku mõju pettuse arengule.
- Lõpetuseks peaks komisjon andma 2014. aasta juuliks Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru tagasipööratud maksustamissüsteemi kohaldamise tõhususest ja efektiivsusest.

Kõnealuste ettepanekutega soovib raportöör suurendada heitkogustega kauplemise süsteemi saastekvootide kaitset petiste eest, vähendades samal ajal ausate ettevõtjate halduskoormust. Raportöör on lisaks seisukohal, et Euroopa Parlamenti tuleks täiel määral teavitada tagasipööratud maksustamismehhanismi kõnealuse ajutise rakendamise tulemustest.

MENETLUS

Pealkiri	Tagasipööratud maksustamismehhanismi mittekohustuslik ja ajutine kohaldamine teatavate pettuse ohvriks langeda võivate kaupade ja teenuste tarnete suhtes (direktiivi 2006/112/EÜ muutmine)	
Viited	KOM(2009)0511 – C7-0210/2009 – 2009/0139(CNS)	
EPga konsulteerimise kuupäev	6.10.2009	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ECON 7.10.2009	
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	David Casa 20.10.2009	
Arutamine parlamendikomisjonis	2.12.2009	21.1.2010
Vastuvõtmise kuupäev	27.1.2010	
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 -: 0 0: 1	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Burkhard Balz, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Vicky Ford, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sylvie Goulard, Enikő Győri, Liem Hoang Ngoc, Eva Joly, Othmar Karas, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Werner Langen, Astrid Lulling, Arlene McCarthy, Íñigo Méndez de Vigo, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Kay Swinburne, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Marta Andreasen, Sophie Briard Auconie, David Casa, Danuta Jazłowiecka, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Thomas Mann	